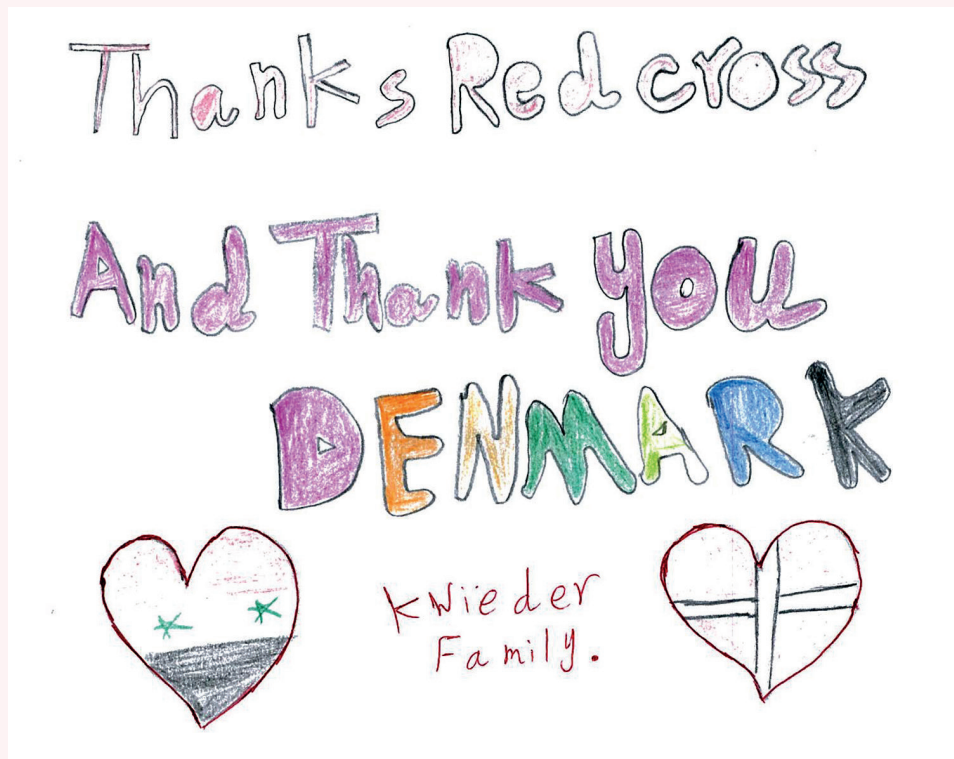

NÅR RØDE KORS RYKKER

Om beredskabet i Røde Kors asyl

Jannich Bisp, funktionsleder i modtagecenter Sandholm: " Vi synes jo selv, at det var nogle hektiske dage og var nervøse for, hvordan asylansøgerne oplevede det hele. Så varmer det ekstra meget, når de bagefter sender hilsner - ofte med tegninger fra deres børn".

Forsidefoto:

Billederne fra sommeren 2014 står stadig tydeligt for medarbejderne på modtagecenter Sandholm. Lange køer med trætte asylansøgere, der skulle registreres og have tag over hovedet. Hektisk trafik med busser, der skulle køre asylansøgerne videre til midlertidige centre, og travle Røde Kors sygeplejersker, der lynhurtigt måtte opfinde et nyt system, så alle kunne nå at få det nødvendige sundhedstjek. Med andre ord: Arbejde i døgndrift for at modtage og skaffe plads til cirka fire gange så mange asylansøgere i forhold til få måneder før. Det var beredskab og indbegrebet af Røde Kors.

Forsidefoto: Anders Bech

FORORD

Foto: Hødder Anna-Lene Riiber

Sommeren 2014 er indbegrebet af, hvad Røde Kors asyl formår, når det gælder beredskab. I løbet af ganske kort tid kom der fire gange så mange asylansøgere i forhold til få måneder før. Alligevel lykkedes det at give alle en god og værdig modtagelse. Det er noget, alle i Røde Kors kan være dybt stolte af. Jeg siger ikke, at det var nemt. For selvfølgelig var det en kæmpe udfordring, hvor dedikerede medarbejdere tilsidesatte alt andet og knoklede i døgndrift for at give de mange asylansøgere en tryk modtagelse.

Samtidig er det lige præcis i den situation, vi beviser, at vi kan noget helt unikt. En af vores mange kompetente medarbejdere udtrykker det sådan her:

”Det hele bobler. Vi hjælpes ad og er der for hinanden. Man helliger

sig opgaven 100 procent, hele tiden med det formål, at asylansøgerne skal have tag over hovedet, og de skal have en ordentlig behandling”.

Det er en fin og rammende beskrivelse af sommeren 2014. Takket være den slags drivkraft opstod der endda nye, kreative løsninger på akutte behov: Mobile faglige teams og nye måder at involvere frivillige på, blot for at nævne et par eksempler. Tak for al energien, kreativiteten og drivkraften. De erfaringer bygger vi videre på nu, hvor verden – og dermed også Danmark – i den grad har brug for Røde Kors.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Anne la Cour'.

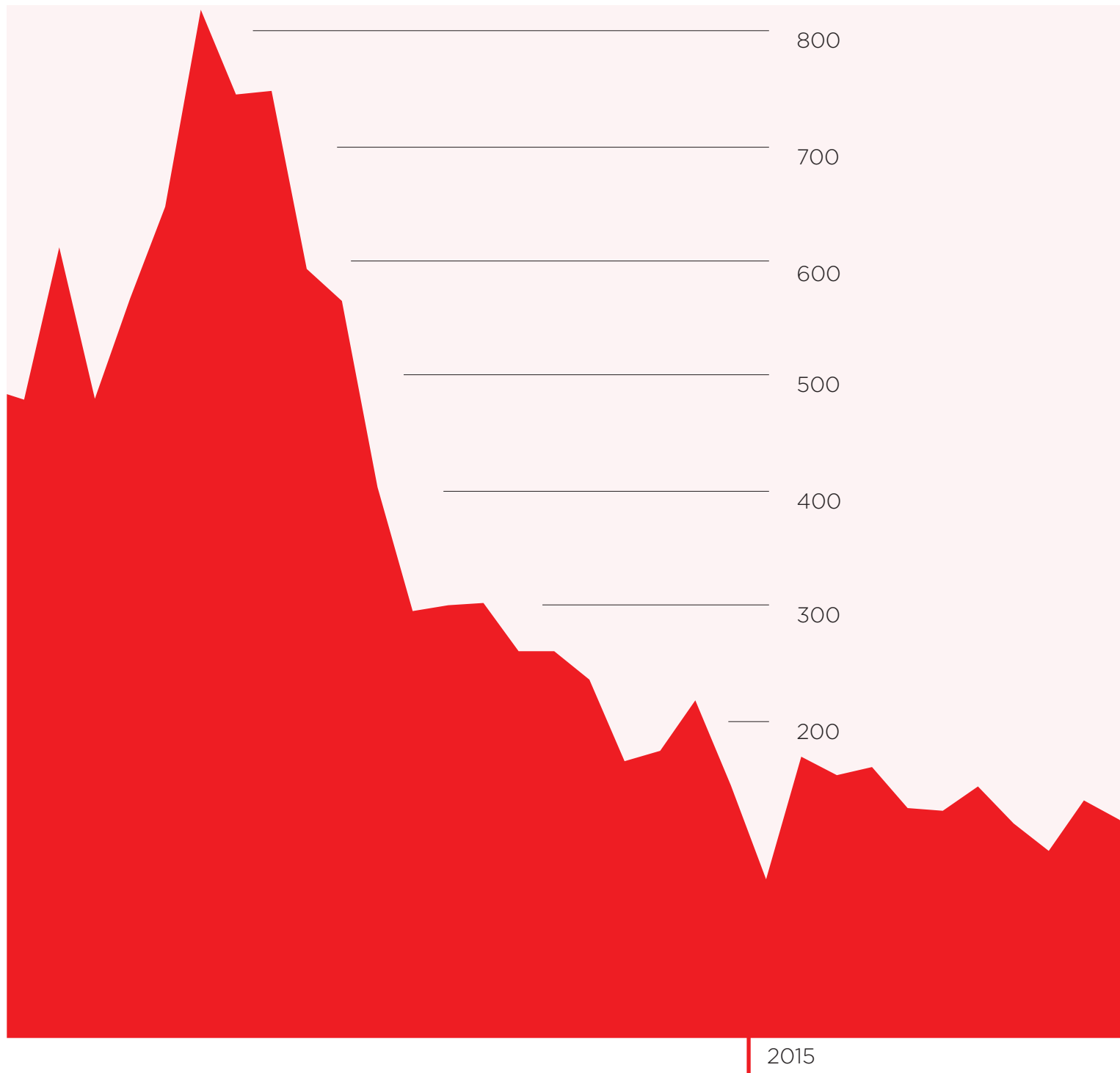
Anne la Cour
Asylchef

UFORUDSIGELIGE TAL I EN UFORUDSIGELIG VERDEN

Fra 200 til 800 om ugen.

Krige, konflikter og katastrofer tvinger et rekordstort antal mennesker på flugt. Det er umuligt at forudsige, hvor mange af dem, der kommer til Danmark og det stiller store krav til beredskabet. Grafikken her taler for sig selv. På ganske få uger steg det ugentlige indrejsetal fra ca. 200 om ugen til ca. 800 i den mest travle periode i begyndelsen af september. I hele perioden lykkedes det at skaffe 28 midlertidige adresser til nøjdindkvartering af de mange asylansøgere.

2015

JAGTEN PÅ ADRESSER

Der gik ikke mange uger, før alle sengepladser var optaget på modtagecentret i Sandholm.

”Hvor skaffer vi plads til hundrede flere i morgen?”, lød spørgsmålet jævnlige på de daglige møder.

En af nøglepersonerne, der sørgede for at de mange asylansøgere kunne komme videre i systemet, var Solveig Vestergaard, Røde Kors' erfarne regionsleder i Midtjylland.

- Der var ikke noget at ræfle om. Der SKULLE skaffes flere pladser i en fart. Ellers ville der jo stå nyankomne asylansøgere i Sandholm, der ikke kunne få en seng at sove i, hvilket ville være en helt umulig tanke for Solveig.

Med 30 års helhjertet indsats er hun en af de mest garvede medarbejdere i Røde Kors asyl, og hun fik brug for al erfaringen i de hektiske uger i sommeren 2014. I løbet af en måned fik hun - sammen med en gruppe engagerede medarbejdere - skaffet de nødvendige adresser i Midtjylland.

- Vi ringede til alle dem, vi overhovedet kunne komme i tanke om: Campingpladser, hoteller, feriecentre og højskoler, fortæller Solveig Vestergaard.

Heldigvis var der god respons. På blot omkring fire uger kunne Røde

Kors i Midtjylland skrive 11 adresser på listen over nye steder, hvor asylansøgerne kunne få tag over hovedet.

At etablere så mange midlertidige asylcentre på så kort tid, var i sig selv noget af en kraftanstrengelse. Men det, som Solveig er allermost stolt af i dag er, at de hektiske omstændigheder ikke gik ud over asylansøgerne.

KVALITET FREM FOR ALT

At sikre kvaliteten i en tid, hvor asylansøgerne blev kørt rundt i hele landet, alt efter hvor der kunne skaffes plads, var en kæmpe udfordring. Men midt i den mest hektiske tid opstod der nye metoder og ideer.

- Vi sikrede os hurtigt, at nyan satte havde en oplæringsperiode med nogle af de garvede Røde Kors medarbejdere, inden de blev sendt ud på de nye adresser. Nogle steder var vi nødt til at ansætte vikarer, men vi sikrede os, at der var mindst en garvet Røde Kors person hvert sted, forklarer Solveig.

Hun lægger ikke skjul på, at det var en kæmpe logistisk operation.

- Vi skulle dagligt have busser afsted, så asylansøgerne kunne komme til de afgørende interviews i København. Samtidig skulle vi også sørge for at få dirigeret vores faglige teams ud til de centre, hvor der var behov for social indsats fra vores socialrådgivere, eller for vores pædagogiske teams, der skulle sørge for en god og tryk hverdag for børnene. Der var rigtig mange hensyn at tage hele tiden. Men midt i det hele var der også en glæde og en velvilje hos alle omkring os. Det holdt humøret oppe hos os alle sammen, siger Solveig Vestergaard.

Foto: Mathilde Bech

HVIS VI BLIVER SPURGT IGEN, SIGER VI JA!

Svend Aage og Gerda Nielsen åbnede deres hotel for børn, der var flygtet alene.

Den 20 oktober 2014 er en dato, som Gerda og Svend Aage sent glemmer. Den dag rullede en bus ind foran Hotel Margrethe med 27 drenge, der var flygtet alene fra Eritrea.

- Vi var meget spændte på, hvordan det ville gå, fortæller Svend Aage. Vi havde jo aldrig nogen sinde før haft asylansøgere boende.

To dage forinden havde Gerda Nielsen ringet til Røde Kors.

Foto: Mathilde Bech

- Hver eneste dag kunne vi se og høre, at det var et stort problem at skaffe plads til de mange asylansøgere. Derfor ringede jeg til Solveig Vestergaard, Røde Kors' regionsleder i Jelling og tilbød, at vi godt kunne huse nogle, fortæller Gerda.

To dage efter kom de 27 drenge fra Eritrea og derefter 44 asylansøgere fra Syrien.

- Det blev virkelig en positiv oplevelse, fortæller Svend Aage og Gerda. På en eller anden måde blev vi jo pludselig en slags "underafdeling" i Røde Kors. Der var medarbejdere fra Røde Kors til at hjælpe asylan-

søgerne, og jeg fik dyb respekt for deres måde at arbejde på, både med børnene og med de familier, der kom efterfølgende, fortæller Svend Aage.

- Lige i begyndelsen kunne man godt mærke, at det var nogle mennesker, der havde været igennem en hård tid, supplerer Gerda: Derfor var det så dejligt at se den forandring, der skete, efterhånden som de faldt til. De begyndte at smile, og det var dejligt at se især drengene spise vores mad med glubende appetit, fortæller Gerda, der også tog kontakt til den lokale idrætsforening, så drengene kunne "fyre noget krudt af".

- Der var et par gange, hvor vi måtte gøre de syriske familier opmærksomme på, at de skulle se efter deres børn, så de ikke blev fristet af naboens trampolin og den slags,

husker Svend Aage. Men ellers var de præcis som alle andre gæster.

De 27 drenge fra Eritrea var hos Gerda og Svend Aage i en uge, hvorefter de kom på et særligt center for børn i Thyregod. De syriske familier kom videre til Hanstholm efter tre uger.

- Vi var jo et midlertidigt sted. Alligevel var det vemodigt, da vi skulle sige farvel. Vi fik et lille indblik i deres liv og håber bare sådan, at det er gået dem godt, siger Gerda.

- Hvis vi bliver spurgt igen, så siger vi helt sikkert ja, siger begge med overbevisning.

FAKTA

Blandt de øvrige, der sagde ja til at huse asylansøgere i løbet af sommeren 2014 er Brandbjerg Højskole, Helsingør Ferieby, Dayz Søhøjlandet, Ajstrup Strand Camping, Ho Feriecenter og mange, mange flere. I alt lykkedes det at skaffe 28 midlertidige adresser.

BEREDSKAB - DET ER LIGE MIG

Kan I lige lave skolen om til beboelse for 90 asylansøgere? Og kan du så også lige tage til Bornholm om et par dage og hjælpe med et nyt center? Den slags spørgsmål kan hurtigt udløse nervøse trækninger hos de fleste. Sådan er det ikke for læreren på asylcentret i Jelling, Majken Snedker Tamberg.

- Jeg måtte jo erkende efter sidste sommer, at jeg faktisk stortrives med den slags akutte opgaver, hvor alt andet sættes til side, og hvor vi alle sammen bare knokler i døgndrift for at få det hele til at lykkes, siger hun.

Majken er uddannet folkeskolelærer og har, siden hun blev uddannet i 2001, specialiseret sig i at undervise asylbørn i skolealderen.

- Jeg elsker at undervise, men jeg elsker også den dér særlige stemning, når der er brud på den almindelige orden, når et akut problem kommer før alt andet. Det hele bobler. Vi hjælpes ad og er der for hinanden. Man helliger sig opgaven 100 procent, hele tiden med det formål, at asylansøgerne skal have tag over hovedet, og de skal have en ordentlig behandling, fortæller Majken.

Der er et par dage i august, hun især husker:
- Den 11. august vinkede vi farvel til de 90 beboere, der havde været på skolen i Jelling. Så var jeg lige hjemme et smut, hvor jeg havde halvanden time til at pakke. Den 12. om morgen kunne jeg så stå klar ved det nye asylcenter i Rønne og tage imod nogle af de samme 90 beboere. Det var SÅ sjovt at se deres glade og overraskede reaktion, husker Majken.

MAIKEN?!

TØJ, LEGETØJ OG SMÅKAGER

Fra medarbejder på midlertidigt center,
Hampen Camping:

FROKOST OG FODBOLD

Fra lokale erhvervsfolk:

"Vi er en lille gruppe virksomheder der har talt om muligheden for at give flygtningene på Ajstrup Strand en god oplevelse, så de føler sig velkomne i nærmiljøet. Vi har muligheden for at invitere dem på frokost på en restaurant, og eksempelvis efterfølgende tage dem med på Århus Stadion, hvor AGF har lovet at forære vip-billetter til hjemmekampen med Lyngby den 23.11 klokken 15.30. Men det kunne også være noget helt andet hvis I har ideer til det."

(Beboerne havde en fantastisk oplevelse, alle børnene kom tilbage til campingpladsen med AGF fodbold med autografer)

EN TUR TIL VESTERHAVET

Fra medarbejder på midlertidigt center,
feriecentret i Vestjylland, Seawest:

"Bliver lige nødt til at komme med et sødt opstød! Kan melde om en hytte, der bugner af så meget tøj og legetøj, at det nu også står under halvtaget udenfor. Jeg har de sidste par dage haft omkring 10 biler, trailere og kassevogne forbi - det er helt utroligt! Det, der ikke kan bruges her, bliver kørt videre af en frivillig, enten til Jelling eller direkte til de andre steder (det må vi lige koordinere).

Oven i det, så har den lokale småkagefabrikant Kjeldsens småkager fra Nr. Snede just ringet og meldt, at på mandag kommer der småkager til alle! Man må da glædes - så ja, solen skinner selvom det regner, og vejret er gråt"

NO: _____ Date: _____

"Den lokale skovfoged ville være med til at give de mange asylansøgere en god oplevelse. Men over weekenden fik han sponsoreret busser, således at alle 120 asylansøgere fik en dejlig tur til Vesterhavet. Skovfogeden og en af hans kolleger var med som guide på turen, så beboerne fik noget viden om den danske natur. De sluttede af med kaffe og kage og alle beboerne kom glade tilbage til nøddindkvarteringen med fornyet energi."

LOKALE ILDSJÆLE

Trine Bjørn er en af de hundredevis af dygtige ildsjæle, der bare MÅTTE hjælpe, da hun hørte, at nogle af de nyankomne asylansøgere manglede tøj. Hun begyndte selv på en tøj-indsamling, og pludselig voksede projektet.

”Det var fantastisk at se, hvordan glæden lyste i deres ansigter, når de så at jeg, »en helt almindelig dansker«, gerne ville hjælpe. Da jeg ankom med varevogn nummer to til asylcentret i Helsingør, åbnede jeg bagsmækken og ud faldt en lille legetøjsbil. Der stod en lille dreng på tre-fire år. Han samlede bilen op og kiggede spørgende på mig. Jeg nikkede og smilede, for vi kunne jo ikke snakke sammen. Hvad

jeg ikke havde forudset var, at der troppede fire andre små drenge op. For de ville jo også gerne have en bil. Men jeg havde ikke flere små biler. Da jeg kørte hjem, ikke bare græd jeg. Jeg tudede. I det sekund vidste jeg, at det ikke stoppede dér,” har Trine Bjørn selv skrevet om sine oplevelser i det tidlige efterår.

Det viste sig, at Trine var så god til at samle ind, at personalet ikke kunne nå at sortere og ordne de store bunker af godt, brugt tøj. Så i oktober samlede Trine 100 mand – 50 frivillige og 50 asylansøgere – til at organisere alt det indsamlede tøj og legetøj, så det blev til en regulær genbrugstøj-butik på asylcentret.

FAKTA

Overalt i landet meldte sig hundredevis af frivillige, både fra Røde Kors' mange lokalafdelinger og andre lokale ildsjæle, der gerne ville hjælpe med at skaffe tøj, legesager til børnene eller andre ting, som asylansøgerne kunne have glæde af: Cykler, symaskiner, børnemøbler, cykelhjelme, sportudstyr og meget meget mere. Ofte kontaktede de også lokale sponsorer, der trådte til med tilbud om oplevelser, lige fra lokale fodboldkampe til museumsbesøg, busture til stranden og samvær med danske familier.

GENIALE IDEER I FARTEN

Hvad gør man, når der pludselig kommer mellem 700 og 800 asylansøgere om ugen, og alle pladserne på modtagecentret Sandholm for længst er optaget? Hvad gør man, når politiet ikke kan følge med og asylansøgerne risikerer ikke at få den registrering, der er altafgørende for deres asylansøgning? Eller når de bliver nødt til at rejse videre i bus til Jylland, før de har fået deres sundhedstjek?

I de mest hektiske uger fra juni til oktober 2014 fandt de travle medarbejdere i Røde Kors asyl på kreative måder at klare udfordringerne på. Gode nye idéer, som medarbejderne nu har med sig i rygsækken – klar til at blive taget frem igen, så snart der bliver brug for dem.

REGISTRERING: ET EKSTRA SPOR

Carsten Isaksen, centerchef: Det stod hurtigt klart, at det var svært for alle at følge med, også for politiet, der står for den ekstremt vigtige opgave med ID registrering. Alle nyankomne flygtninge skal have taget et fingeraftryk og registreres hos politiet med et ID-nummer, der er knyttet til ansøgningen om asyl. Samtidig var der ikke mere plads på Sandholm, og vi blev nødt til at sende asylansøgerne til andre adresser, før disse indledende registreringer var på plads. Derfor var det helt afgørende for asylansøgerne, at vi fandt alternative løsninger. Vi opfandt simpelthen en ny måde at gøre det på. Vi tog et billede af hver enkelt ansøger med ankomstdato, løbenummer og opholdsadresse.

På den måde havde vi styr på alle nyankomne, indtil politiet var klar til deres del af opgaven.

MOBILE INTROKURSER

Et særligt uddannelsessteam kørte ud til alle centre, så alle nyansatte medarbejdere kunne få en grundlæggende introduktion til arbejdet i Røde Kors asyl. I det hele taget blev der tænkt meget i, at fagpersoner kom ud til de midlertidige centre, så beboerne kunne få samme tilbud som på de permanente centre.

ADRESSER, DER KAN GENAKTIVERES

Kombinationen af ekstra pladser på de eksisterende centre, tidligere centre, der kunne genåbnes og et solidt netværk af udlejere med gode relationer til Røde Kors, var det der betød, at Røde Kors, i samarbejde med Udlændingestyrelsen, kunne skaffe hele 28 midlertidige steder at være for de mange flygtninge, der kom til Danmark i sommeren 2014.

Solveig Vestergaard, Regionsleder i Midtjylland: Det var et kæmpe arbejde at ringe rundt og skaffe nye steder hver eneste dag. Men det var helt klart, at der var positiv opbakning fra lokale udlejere: Campingpladser med hytter, hoteller og højskoler blot for at nævne nogle eksempler. Nogle af dem ringede faktisk selv og bød sig til. I fællesskab lykkedes det at gøre det til en god oplevelse at huse asylansøgerne. Det betyder, at mange udlejere vil sige ja igen, næste gang, der bliver brug for at vokse hurtigt.

MOBIL PÆDAGOGISK ENHED

På alle centre var der brug for hurtigt at uddanne nye medarbejdere, der skulle klædes på i forhold til de særlige behov, som børn har, når de har været på flugt enten med eller uden deres familier. Derfor tog nogle af de mest erfarne pædagogiske medarbejdere på "turné" til de mange midlertidige centre.

NØGLEPERSONER KLAR VED TELEFONEN

For alle "udsendte medarbejdere" på de midlertidige centre var det vigtigt, at der var fagpersoner til rådighed, som de kunne ringe til.

Majken Snedker Tamberg, lærer i Jelling og periodisk leder: "Jeg var med til at etablere flere midlertidige centre, og det var ekstremt vigtigt, at vi havde personer 'hjemme' i Jelling, vi kunne ringe til: Nøglepersoner med kompetencer inden for sundhed, flytning, eller for eksempel børnehaverbørn og skolebørn.

Det betød, at jeg kunne få hjælp til en masse praktiske opgaver, som det ellers er svært at gabe over, når det først og fremmest handler om at få et nyt sted til at fungere."

FLERE DYGTIGE HÆNDER - HURTIGT

Med alle de nye, midlertidige adresser var der også brug for flere medarbejdere. Fra maj til oktober blev der ansat 82 nye medarbejdere. Nogle var erfarne folk, der havde arbejdet på Røde Kors centre tidligere, andre havde brug for intro-kurser i en vældig fart.

Carsten Isaksen, centerchef: Det gjaldt jo om at sikre kvaliteten. Fokus skulle hele tiden være på asylansøgerne. De skulle have et trygt og ordentligt ophold. Derfor ansatte vi i første omgang medarbejdere på de permanente centre, så de kunne blive uddannet af vores kompetente folk dér. Det betød, at vi stort set alle steder havde mindst én erfaren medarbejder, der kunne hjælpe de nye i gang.

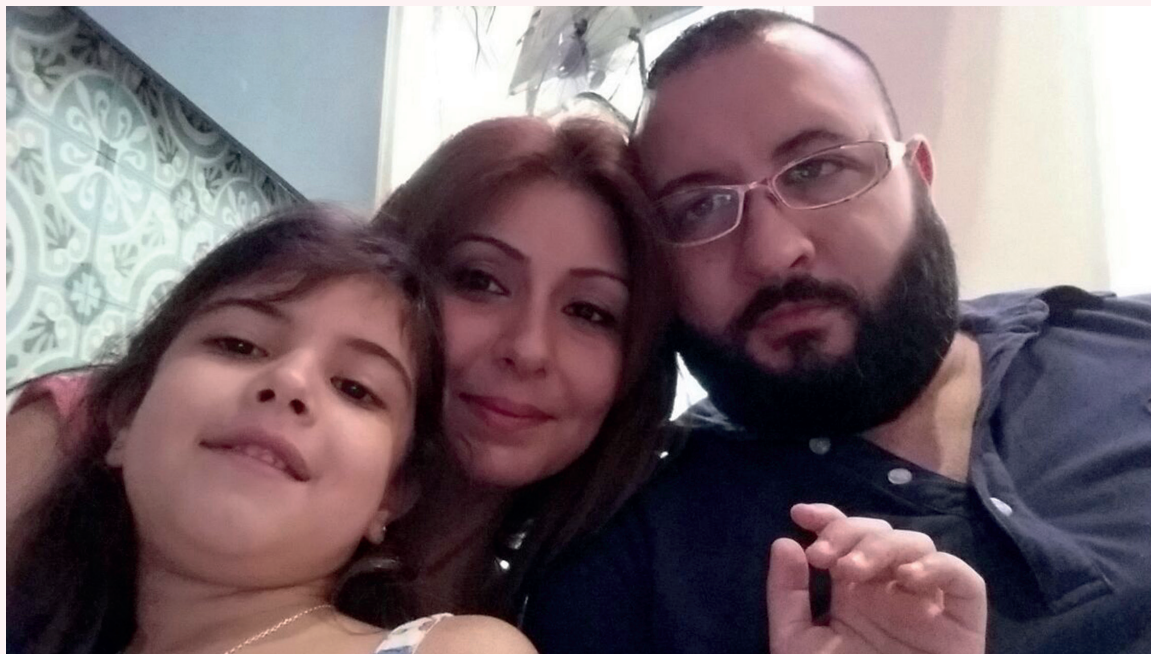
INVOLVERING AF FRIVILLIGE FRA DAG ÉT

Palle Albrecht, centerleder på Samsø: "Fra det øjeblik, vi tog i mod de første asylansøgere på Samsø, var der ekstremt stor opbakning fra øens beboere: De kom med tøj, legetøj, møbler, symaskiner, kage og cykler. Fra dag ét prioriterede vi at hilse alt og alle meget velkommen. Vi kunne simpelthen ikke have skabt den gode stemning og alle de gode oplevelser for de beboere, vi har i dag, uden hjælp fra lokale ildsjæle, der bare gerne ville hjælpe.

I dag har vi syklubber, cykelværksted, teselskaber, sejlture og i det hele taget et væld af muligheder for hyggeligt samvær for vores beboerne og lokale samsinger. Det gode møde mellem os medarbejdere og lokale frivillige er guld værd for vores beboere."

JEG VAR GLAD FOR AT HJÆLPE

Med til ethvert beredskab i Røde Kors asyl hører også dem, som det hele handler om, nemlig asylansøgerne. Hala Afouf er en af de mange hjælpsomme asylansøgere fra Syrien, der trådte til og hjalp det travle Røde Kors personale.

- Jeg er en meget talende person, og så kan jeg godt lide at hjælpe, siger 33 årige Hala fra Syrien, der kom til Danmark med sin mand og en datter på syv år.

Familien var blandt de første grupper asylansøgere, der flyttede ind på det nyoprettede asylcenter i de smukke, gamle Sankt Hans bygninger ved Roskilde.

- Hjemme i Syrien havde jeg hjulpet det lokale Røde Halvmåne

med at dele mad ud til fattige familier. Så det føltes bare helt rigtigt også at hjælpe til i Roskilde, hvor medarbejderne fra Røde Kors havde meget, meget travlt. Jeg kunne hjælpe med at oversætte i det daglige, praktiske arbejde, og jeg kunne også hjælpe med at få de andre til at forstå, hvorfor der ikke lige kunne være internet fra dag ét, siger hun med et smil.

I dag har Hala og hendes familie fået opholdstilladelse og bor i

Nykøbing Falster. Og de har stadig kontakt til en dansk familie, de lærte at kende i Roskilde.

- De kommer og besøger os næste weekend. De har været utroligt søde til at forklare os, hvordan det hele fungerer i en dansk kommune, siger Hala. Nu glæder hun sig til at lære mere dansk og til at få et arbejde. For - som hun siger: Jeg har jo altid arbejdet, og jeg glæder mig til at komme i gang igen.